

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. spol. s r. o.**, zast. JUDr. Vladimírem Lamaczem, advokátem, se sídlem Praha 1, Týnská 21, proti žalované: **Ředitelka Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR**, se sídlem Praha 3, Orlická 4/2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 3. 2005, č. j. 12 Cad 9/2004 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní pojišťovna VZP ČR Mladá Boleslav na základě kontroly plateb pojistného za období září 1999 – červenec 2002 a vyúčtování pojistného za období od 16. 1. 1999 do 27. 8. 2002, zahájila vzhledem k prodlení v platbách pojistného správní řízení a platebním výměrem č. 2140200936 ze dne 7. 10. 2002 vyměřila žalobci dlužné penále ve výši 502 360 Kč ke dni 28. 8. 2002. Platební výměr byl doručen žalobci dne 10. 10. 2002.

Žalobce svým podáním ze dne 20. 11. 2002, které bylo Okresní pojišťovně doručeno dne 25. 11. 2002, (plátce je podal k poštovní přepravě dne 22. 11. 2002) podal odvolání se žádostí o navrácení lhůty, aby mohl podat řádné odvolání k Rozhodčímu orgánu VZP ČR. Žádost odůvodnil tvrzením, že někdo z jeho pracovníků platební výměr v obchodní korespondenci zaslal jiné společnosti, která jej zaslala dne 29. 10. 2002 zpět žalobci. Žalobce vyslovil názor, že pro tuto překážku, která byla způsobena nezaviněně, mu byla zachována lhůta pro odvolání.

Rozhodčí orgán VZP ČR svým rozhodnutím ze dne 19. 3. 2003, č. j. 302-20/03/Hr žádosti o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání nevyhověl. Vyslovil názor, že ze žádosti nebylo patrné, kdy pominula příčina zmeškání lhůty. Z této skutečnosti správní orgán dovodil, že nemohl posoudit, zda byla zachována patnáctidenní lhůta pro podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání. Konstatoval, že vzhledem k tomu, že žádosti plátce o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání nebylo vyhověno a podle ustanovení § 28 odst. 3 správního řádu se proti rozhodnutí o návrhu na prominutí lhůty nelze odvolat, platební výměr nabyl právní moci dne 26. 10. 2002.

Žalobce podal návrh na obnovu řízení ve věci nevyhovění žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání. Návrh odůvodnil tím, že neměl vědomost o tom, kdo a kdy předmětnou zásilku od Hasičského servisu přijal, a nemohl tedy uvést rozhodné datum, kdy pominula příčina zmeškání.

Rozhodčí orgán VZP ČR rozhodnutím ze dne 27. 8. 2003, č. j. 302/03/0/Hr obnovu řízení nepovolil z důvodu, že není dán ani jeden z taxativně uvedených důvodů pro obnovu řízení podle § 62 správního řádu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad. Rozhodnutím ředitelky VZP ze dne 29. 1. 2004, č. j. R/18/2003/Hr/302-ZL/03/302/0 nebylo rozkladu žalobce vyhověno a bylo potvrzeno rozhodnutí rozhodčího orgánu, jímž byl zamítnut návrh na povolení obnovy řízení.

Žalobce ve včas podané žalobě především namítal, že správní orgán porušil ustanovení § 32 správního řádu, protože nezjistil úplně skutečný stav věci. Dovolával se toho, že uvedl rozhodující důkazy k prokázání svých tvrzení. Správní orgán, aniž by se navrhanými důkazy blíže zabýval nebo je provedl, odmítl je s tím, že se jedná o důkazy, které již žalobce uvedl a tyto důkazy by nepřinesly nová zjištění.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 3. 2005, č. j. 12 Cad 9/2004 – 34, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku dospěl k závěru, že v daném případě není dán ani jeden z důvodů obnovy řízení ve smyslu § 62 správního řádu. Důkazy, které žalobce označoval jako nové skutečnosti, byly známy již v době, kdy žalobce požádal o prominutí zmeškání lhůty, avšak žalobce tyto skutečnosti v podané žádosti neuvedl. Žalobcem navržené důkazy výsledkem svědků a zprávou pošty nemohou v žádném případě podle názoru soudu odstranit pochybnosti o tom, kdy pominula příčina zmeškání. Podle doručenky, týkající se doručení platebního výměru ze dne 7. 10. 2002, byla zásilka žalobci doručena 10. 10. 2002. Od tohoto dne počala běžet lhůta k podání odvolání a vzhledem k tomu, že žalobce nevedl knihu jemu doručené pošty, nebylo možno zjistit, kdy jím tvrzený rozhodný dopis Hasičského servisu ze dne 29. 10. 2004 byl doručen. O důkazech, o kterých žalobce hovořil v návrhu na obnovu řízení, se nedá říci, že vyšly nově najevo, a že se jedná o nové skutečnosti. Není možno rovněž tvrdit, že bez zavinění žalobce nebyly v řízení uplatněny. Žalobce v návrhu na prominutí zmeškání lhůty tyto důkazy neoznačil, i když ze znění § 28 odst. 1 správního řádu je zřejmé, že dodržení patnáctidenní subjektivní lhůty je podmínkou pro rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty. Soud konstatoval, že v postupu žalovaného neshledal žádné pochybení. Podle názoru soudu postupoval žalovaný v souladu se zákonem a na základě správně zjištěných skutečností. Z těchto důvodů žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále též jen stěžovatel), a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Uvedl, že již v žalobě

namítal, že došlo k porušení § 3, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, neboť měl za to, že správní orgán nepostupoval tak, jak mu ukládala příslušná ustanovení zákona a jeho rozhodnutí nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Podle stěžovatele bylo povinností správního orgánu provést důkazy účastníkem navržené a ověřit tvrzení jím předestíraná (rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 81/92). Vyslovil názor, že povinnost vycházet v rozhodnutí ze spolehlivě zjištěného stavu věci, je vyjádřením materiální pravdy. Uvedená zásada by měla odrážet specifickou a spolehlivost rozhodování v oblasti správy, při níž lze vždy oprávněně požadovat, aby její rozhodnutí byla zákonná a správná. Podle stěžovatele správní orgány se nemohou zprostit odpovědnosti za vadná či nekvalitní rozhodnutí poukazem na chyby nebo nevhodné postupy jiných osob. Spolehlivě zjištěný stav věci je podmínkou perfektnosti všech vydaných rozhodnutí v oblasti státní správy. Podle stěžovatele zákonnost rozhodnutí státní správy vyžaduje také její aktivní roli při rozhodování. Proto také zákon upravuje zásadu vyhledávací, podle které za účelem úplného zjištění skutečného stavu věci je správní orgán povinen opatřit si potřebné podklady pro rozhodnutí, a není vázán jen návrhy účastníků řízení, a současně i zásadu součinnosti s účastníky řízení a s jinými osobami. Obecná úprava, kterou je správní řád pro správní řízení, tak vychází z požadavku aktivity správních orgánů, včetně možného působení ve vztahu k dalším osobám, aby byly nápomocné vyřešení věci. Podle stěžovatele zákonem stanovená povinnost orgánu veřejné moci zjistit správně a v dostatečném rozsahu skutkový stav v jimi rozhodované věci, bez ohledu na případnou obtížnost, představuje nejen jednu ze základních podmínek pro zákonu odpovídající rozhodnutí, ale je také jedním ze znaků ústavně stanoveného postupu (čl. 36 odst. 1 Listiny) a ochrany práv (čl. 90 Ústavy). Podle stěžovatele, postupoval-li správní orgán a potažmo i soud způsobem, který nemůže vést k vydání rozhodnutí na základě objektivně zjištěného stavu, dochází k porušování principu legality a k ohrožení principu spravedlivého procesu a v konečném důsledku může takový postup vyvolat i zásah do práva chráněného čl. 11 Listiny. Stěžovatel má za to, že Městský soud v Praze v rámci žalobního návrhu stěžovatele se vůbec nezabýval otázkou, zda skutečnosti uváděné v rozhodnutí správního orgánu jsou neúplné a měly dopad na jeho konečné rozhodnutí, což stěžovatel uvedl shora. Stěžovatel je toho mínění, že Městský soud v Praze v rámci žalobního návrhu stěžovatele, aniž by přezkoumal, že při zjišťování skutkové podstaty v řízení před správním orgánem byl v neprospěch stěžovatele porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost tohoto řízení, tj. že předchozí řízení je zatíženo vadami, žalobní návrh stěžovatele jako nedůvodný zamítl. Na základě těchto důvodů navrhol stěžovatel, aby napadený rozsudek Městského soudu v Praze byl zrušen a aby byla věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek, vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti ve smyslu § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti podle § 109 odst. 3 s. ř. s.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu b) tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku

důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V posuzované věci se stěžovatel dovolával obnovy řízení ve vztahu k rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 19. 3. 2003, jímž podle § 28 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen správní řád) nebylo vyhověno jeho žádosti o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání ve věci platebního výměru, kterým mu byla uložena povinnost zaplatit penále ve výši 502 360 Kč podle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb.

Podle § 28 odst. 1 správního řádu správní orgán promine ze závažných důvodů zmeškání lhůty, požádá-li o to účastník řízení do 15-ti dnů ode dne, kdy pominula překážka zmeškání, a učiní-li v téže lhůtě zmeškaný úkon. Správní orgán může této žádosti přiznat odkladný účinek.

Podle komentáře ke správnímu řádu k odst. 1 tohoto ustanovení, může být zmeškání lhůty způsobeno účastníkem řízení, jeho zástupcem, jinou osobou, i vnějšími objektivními okolnostmi. Není rozhodující, zda ke zmeškání došlo zaviněně či nezaviněně. Podstatné je, že ke zmeškání došlo ze závažného důvodu. Žádost o prominutí zmeškání lhůty se podává u orgánu, u něhož měl být zmeškaný právní úkon proveden. V žádosti je třeba uvést, kdy pominula příčina zmeškání, aby správní orgán, po případném ověření tohoto tvrzení, mohl posoudit, zda byla zachována patnáctidenní lhůta.

Nejvyšší správní soud musel nejdříve zkoumat, zda rozhodnutí správního orgánu podle § 28 správního řádu, tedy rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání lhůty, je rozhodnutí, které podléhá soudnímu přezkumu, při vědomí toho, že právní režim soudní ochrany proti rozhodnutí o povolení obnovy řízení podle § 62 správního řádu nemůže být odlišný od právního režimu soudní ochrany proti rozhodnutí o věci samé (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 71/2003 – 35 – EJ 427/2004).

Podle § 68 (nepřípustnost žaloby) je žaloba nepřipustná také tehdy a) nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného, b) jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu, c) je-li jediným jejím důvodem tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí, nedomáhal-li se žalobce vyslovení této nicotnosti v řízení před správním orgánem, d) směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí, e) domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Podle § 70 (kompetenční výluky), ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu a) které nejsou rozhodnutími, b) předběžné povahy, c) jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem, d) jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věci, pokud sama o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popř. jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, e) o nepřiznání nebo odnětí odborné způsobilosti fyzickým osobám, pokud sama o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání nebo zaměstnání nebo jiné činnosti, f) jejichž přezkoumání vylučuje zvláštní zákon.

Z výše uvedených kompetenčních výluk by bylo možno uvažovat o tom, zda se nejedná o rozhodnutí předběžné povahy, nebo o rozhodnutí, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu, který vychází i z výkladu uvedeného v učebnici Civilního práva procesního, druhé aktualizované a přepracované vydání, jsou rozhodnutí, jimiž se upravuje vedení řízení rozhodnutími o procesních otázkách, jejichž pružné řešení vyžaduje zájem na hospodárném a rychlém rozhodnutí ve věci. Jde o rozhodnutí, jimiž v občanském soudním řízení není soud vázán a může je kdykoliv změnit nebo vydat rozhodnutí, v němž rozhodne jinak. Podle výkladu tohoto pojmu ve vztahu k § 202 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. – dále jen o. s. ř. – pojem usnesení o vedení řízení není ze zákona přesně vymezen a je třeba zkoumat v každém konkrétním případě, zda dané usnesení má povahu usnesení o vedení řízení či nikoliv, a to podle obsahu a významu usnesení, a zejména podle toho, zda dané usnesení zasahuje do práv účastníka. Příkladem usnesení o vedení řízení je usnesení o odročení jednání (§ 119), usnesení o nařízení jednání (§ 115 odst. 1), usnesení o způsobu provedení důkazu (§ 125), usnesení o prodloužení lhůty (§ 55), usnesení o přiznání osvobození od soudních poplatků (§ 138), usnesení o prominutí pořádkové pokuty (§ 53 odst. 2 o. s. ř.). Podle dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu se považuje za rozhodnutí upravující vedení řízení např. rozhodnutí o rozsahu nahlížení do spisu (usnesení NSS ze dne 26. 6. 2003, sp. zn. 6 A 164/2002 – č. 15/2003 Sb. NSS), dále rozhodnutí správce daně o vyloučení pracovníka (rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Afs 20/2003 – č. 114/2004 Sb. rozhodnutí NSS).

Z výše uvedeného nutno dospět k závěru, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti platebnímu výměru znaky rozhodnutí o vedení řízení nenaplnuje, neboť jednak je jím správní orgán zcela jednoznačně vázán a jednak významně zasahuje do práv účastníka řízení, neboť ve svých důsledcích znamená nemožnost projednat meritum věci v odvolacím řízení.

Pokud jde o rozhodnutí, která by mohla být posouzena jako rozhodnutí předběžné povahy, muselo by jít o taková rozhodnutí, kdy by současně bylo zaručeno právo fyzických a právnických osob na to, že je v pravomoci soudu přezkoumat rozhodnutí správních orgánů, která mají povahu rozhodnutí konečného. Za rozhodnutí předběžné povahy se považuje např. rozhodnutí o zajištění zbrojního průkazu – meritorním rozhodnutím je zde rozhodnutí o vrácení či odnětí zbrojního průkazu (usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2003, sp. zn. II. ÚS 90/03 Sb. ÚS sv. 30 č. 39 str. 379), závazná informace podle § 46 celního zákona, zajištění zboží podle § 39 celního zákona, rozhodnutí o předběžné otázce, a další.

I kdyby se teoreticky nabízela úvaha o tom, že rozhodnutí o zamítnutí návrhu na prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti platebnímu výměru představuje jakousi předběžnost ve vztahu k posouzení včasnosti odvolání samého, nemá toto rozhodnutí znak předběžnosti a dočasnosti v tom směru, že se jím neupravuje předběžně stav věci do té doby, než bude rozhodnuto o věci samé. Předběžnost by měla spíše znamenat jakousi zatímní úpravu poměrů účastníka do té doby, než bude rozhodnuto o věci samé.

Výše uvedené znaky předběžnosti však rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání nevykazuje a lze s největší pravděpodobností dospět k závěru, že rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti platebnímu výměru podle § 28 správního řádu, je rozhodnutím procesní povahy. Rozhodnutí procesní povahy však byla zákonem č. 30/2000 Sb. opětovně podrobena soudnímu přezkumu a není možné cestou extenzivního výkladu o tom, že taková rozhodnutí nezasahují do práv

účastníka, která vyplývají z práva hmotného, opětovně toto rozhodnutí z přezkumu soudu vyloučit.

Výše uvedené ovšem znamená, že zde byla možnost podat proti pravomocnému rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 19. 3. 2003 žalobu a dovolávat se toho, že tímto rozhodnutím byl stěžovatel na svých právech zkrácen ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., což ovšem nelze v řízení o povolení obnovy řízení, která je mimořádným opravným prostředkem sloužícím k nápravě zcela jiných vad, a to především k nápravě skutkových omylů.

Nejvyšší správní soud má ve shodě se stěžovatelem pochybnosti o správnosti rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání podle § 28 odst. 1 správního řádu, avšak není v pozici, kdy by mohl uvedené rozhodnutí přezkoumat z hledisek, které stěžovatel uplatňoval v žalobě či kasační stížnosti. Jak vyplývá ze shora uvedeného, proti rozhodnutí o návrhu na prominutí zmeškání lhůty se nelze ve správním řízení odvolat. Lze však proti němu podat žalobu, což ovšem stěžovatel neučinil a nevyužil tedy možnosti, kterou mu skýtá postup podle § 65 s. ř. s. a násl. Naskýtá se tedy otázka, zda stěžovatel tím, že zvolil jako způsob obrany návrh na obnovu řízení, tedy mimořádný opravný prostředek, pro jehož přípustnost jsou stanoveny přísné zákonné podmínky, postupoval vhodným procesním postupem.

Nejvyšší správní soud má shodně se stěžovatelem za to, že odůvodnění rozhodnutí o návrhu na prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti platebnímu výměru ze dne 19. 3. 2002, je minimálně nepřesvědčivé a formalistické. Z díkce § 28 odst. 1 správního řádu je zřejmé, že pokud správní orgán posoudí důvody zmeškání lhůty jako závažné, pak musí toto zmeškání lhůty prominout. Lze sice souhlasit s tím, že podle komentáře by se mělo v žádosti uvést, kdy pominula příčina zmeškání, avšak v situaci, kdy stěžovatel společně s návrhem na prominutí zmeškání lhůty doložil dopis ze dne 29. 10. 2002, kterým Hasičský servis sděluje, že mu byl omylem zaslán platební výměr, a dále připojil obálku, podle níž byla zásilka od Hasičského servisu dána na poštu dne 12. 11. 2002, působí odůvodnění rozhodnutí ze dne 19. 3. 2003 naprosto nepřesvědčivě. Správní orgán totiž nevyhovění žádosti o prominutí zmeškání lhůty odůvodnil tím, že chybělo datum potvrzující přijetí doručení zásilky a že ani v podání plátce není uvedeno datum, kdy pominula příčina zmeškání, takže nemohl posoudit, zda byla zachována patnáctidenní lhůta pro podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání.

Nejvyšší správní soud je ve shodě se stěžovatelem v tom směru, že správní orgán mohl stěžovatele vyzvat k doplnění návrhu na prominutí zmeškání lhůty o doplnění data, kdy pominula příčina zmeškání (pokud by to sám nebyl schopen zjistit), ale mohl zcela jednoznačně vycházet z toho, že příčina zmeškání lhůty pominula nejdříve dnem 13. 11. 2002 a od tohoto data, jako výchozího, posoudit, zda stěžovatel podal návrh v patnáctidenní lhůtě. Za situace, kdy stěžovatel podal tento návrh na poštu doporučeně dne 22. 11. 2002, musel by dospět správní orgán k závěru, že žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání byla podána včas, a rozhodnout v meritu věci, tedy rozhodnout, zda promíjí zmeškání lhůty či nikoliv. Nicméně správní orgán tak neučinil a Nejvyšší správní soud není v pozici, kdy by mohl přezkoumávat postup správního orgánu případně zákonnost tohoto rozhodnutí nebo vady řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházely.

Nejvyšší správní soud totiž v tomto řízení přezkoumává pouze to, zda jsou dány důvody kasační stížnosti ve vztahu k napadenému rozsudku Městského soudu v Praze a potažmo poté ve vztahu k rozhodnutí Ředitelky Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne

29. 1. 2004, jímž byl zamítnut rozklad stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, jímž byl zamítnut návrh na povolení obnovy řízení proti výše uvedenému rozhodnutí o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání proti platebnímu výměru.

Stěžovatel se v návrhu na obnovu řízení pod bodem III. dovolával povinnosti správního orgánu zjistit přesně a úplně skutkový stav věci, a z toho vyvozovat, že pokud správní orgán nemohl posoudit, zda byla zachována patnáctidenní lhůta, mohl stěžovatele vyzvat k doplnění podkladů či listin, nebo si je mohl opatřit nezávisle na povinné sám. Pod bodem IV. návrhu na povolení obnovy řízení vyslovil stěžovatel názor, že po právní moci rozhodnutí, vyšly najevo nové skutečnosti a důkazy, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka. Za tuto novou skutečnost případně důkaz považoval zjištění, že předmětná zásilka od Hasičského servisu, v níž byl omylem zaslaný platební výměr, byla převzata pracovníkem O. P. dne 13. 11. 2002, přičemž tímto dnem pominula příčina zmeškání lhůty.

Stěžovatel se tak pod bodem III. dovolává důvodů, které by měly místo spíše v žalobním řízení. Podle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu je sice možno povolit obnovu řízení, jestliže byla nesprávným postupem správního orgánu účastníkovi řízení odňata možnost účastnit se řízení, a zahrnuje jak případ, kdy někomu nesprávným postupem správního orgánu bylo odepřeno postavení účastníka řízení, tak případ, kdy někdo sice mohl v řízení jako účastník vystupovat, ale neměl možnost řádně uplatit svá práva, zejména nebyl seznámen s výsledky dokazování a s ostatními podklady významnými pro rozhodnutí a nebyla mu dána příležitost vyjádřit se k nim a navrhnout eventuální doplnění řízení. Úspěšné uplatnění tohoto důvodu obnovy řízení přichází v úvahu jen za předpokladu, že budou dány tyto další podmínky: 1. nesprávný postup správního orgánu mohl mít podstatný vliv na rozhodnutí. Pro posuzování této otázky platí totéž, jako uplatňuje-li se důvod obnovy pod písm. a); 2. nemohla-li být náprava zjednána v odvolacím řízení. Tomuto ustanovení jest rozumět tak, že by k tomu muselo dojít zaviněním účastníka řízení. Takovým případem by nebylo, pokud byl účastník řízení předčasným rozhodnutím vyloučen z účasti na projednání věci a nemohl proto podat odvolání.

Z uvedeného plyne, že situaci stěžovatele, který se dovolává v podstatě nesprávného posouzení důvodů při řízení o návrhu na prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, pod toto ustanovení podřadit nelze, neboť neodpovídá zákonným podmínkám tam uvedeným.

Nejde ani o důvod uvedený v ustanovení § 62 odst. 1 písm. b) správního řádu, neboť posouzení včasnosti podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání úkonu, není předběžnou otázkou ve vztahu ke způsobu rozhodnutí, ale jde o splnění jedné z podmínek pro možnost účinného uplatnění této žádosti. Pokud jde o důvod uvedený v § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu, je třeba konstatovat, že pro nové skutečnosti nebo důkazy se obnovuje správní řízení podle § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu jen za předpokladu, že vyšly najevo po právní moci rozhodnutí a že je účastník v původním řízení buď vůbec neznal, nebo je bez své viny nemohl uplatnit, např. proto, že listina nebo jiná věc potřebná k provedení důkazu, nebyla dostupná, že důležitý svědek nebyl dosažitelný nebo dodatečně vypověděl o důležitých okolnostech, ačkoliv v původním řízení odepřel výpověď. Pokud však účastník řízení doložil požadované doklady, z nichž dovozuje nové skutečnosti, v průběhu odvolacího řízení, není splněna základní podmínka pro povolení obnovy řízení, tj. existence nových skutečností nebo důkazů, které nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení, a proto obnova řízení není možná.

V daném případě se stěžovatel dovolává jako nové skutečnosti zjištění dne přijetí zásilky obsahující platební výměr od Hasičského servisu jeho pracovníkem (13. 11. 2002). Jde o skutečnost, která existovala v době podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty, avšak o skutečnost, která jednak byla stěžovateli již známa v době podání žádosti (je zcela zřejmé, že dne 20. 11. 2002, kdy byla žádost podávána, resp. sepsána, muselo být stěžovateli známo, že někdo z pracovníků organizace tuto zásilku převzal, jinak by ani tato žádost nemohla být podána) a navíc tato skutečnost byla v podstatě uplatněna i v návrhu doloženému příslušnou korespondencí a ofrankovanou obálkou dnem 12. 11. 2002. Na výše uvedeném závěru nemůže ničeho změnit formalistické odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání lhůty ani případně nesprávný postup orgánu o této žádosti rozhodujícího.

Nejvyšší správní soud tedy zcela souhlasí s námitkami stěžovatele, které se vztahují k rozhodnutí o zamítnutí návrhu na prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání proti platebnímu výměru podle § 28 odst. 1 správního řádu i s vytýkanými vadami v postupu správního orgánu, který o žádosti rozhodoval, nicméně takové skutečnosti stěžovatelem namítané nemohou být důvodem pro obnovu řízení podle § 62 správního řádu; k nápravě právních vad pravomocného rozhodnutí správního orgánu měl stěžovatel využít institutu žalobního řízení, neboť v té době již rozhodnutí procesní povahy byla pod soudní přezkum podřazena.

Vzhledem k výše uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými námitky stěžovatele uplatněné v kasační stížnosti, neboť tyto musel posuzovat pouze ve vztahu k rozhodnutí žalované o obnově řízení, a jak z výše uvedeného plyne, důvody pro obnovu řízení Nejvyšší správní soud v posuzované věci shodně se soudem ani správním orgánem neshledal.

Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Pokud jde o návrh na odkladný účinek kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud o něm samostatně nerozhodoval, neboť v dané věci rozhodl ve smyslu § 56 soudního řádu správního po nezbytném poučení účastníků řízení a provedení dalších nezbytných úkonů.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel nebyl s kasační stížností úspěšný, a žalované podle obsahu spisu náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu